GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0460
4	Work Number	D 1320
5	Page No (From... To)	1 to 27
6	Name of the Work	SARASANDHRA VRTHA RATNAKARAMU
7	Subject	RATNAKARAMU

B. 460
D. 1229
D. 1320

11-11-29

GOVERNMENT ORIENTAL
... LIBRARY, MADR...

11-11-29

D No. 1320

D NO 1229

B. 460.

D. 1320.

1. Sarsāndhravṛttaratnā
Karamu.

52. 1229
Āndhrabhāṣābhūṣaṇ
amu.

శుభమస్తు

D. No. 1320
D.1229

అవిఘ్నమస్తు

యాల్యాద్రినృసింహాచ్ఛందము

ఛందములయందుగల వృత్తసంఘ్యయంబ్బులందుగొన్నియుప్ర
వృత్తంబ్బులాంధ్ర భాష పద్యములచేయు లక్షణపద్ధతిగనుక్ర
తికి సతివివెశ్రీయాల్యగిరి నృశింహా॥ వృత్తములగల్లుగణా
ములు పద్యముల నిల్పిరచియింత్తు పెరిథ కవులు।
లక్షణంబునలక్షణాలక్ష్యములకుఛందముగుసల్లయా
ల్యాద్రియందద్రిరేశా॥ పరగసమవృత్తములునాల్గుపాదము
లను। అక్షరంబ్బాది యొకక అక్షరంబ్బునతిశయిల్లు
చు సగణాములగుచు నిలుచు। ఛంద్యాలనం
దిరెశా॥వ॥ ఛంద్దంబ్బులవియయ్యివియుంట్లైని।ఉక్త।
అత్యుక్త। మధ్యమ।ప్రతిష్ఠ। సుప్రతిష్ఠ।గాయత్రి। ఉష్ణిక్।
అనుష్టుప్।బృహతి।పంక్తి।త్రిష్టుప్।జగతి। అతిజగతి।శక్వరి।
అతిశక్వరి।అష్టి। అత్యష్టి।ధృతి।అధృతి।కృతి।ప్రకృతి।
ఆకృతి।వికృతి।సంకృతి।అభికృతి।ఉత్కృతి। అనగా
ఛంద్దంబ్బులు సమవృత్తంబ్బులకు స్థానంబులెను
భాకారంబులై రత్నంబులకాధారంబైన విశ్వంభరయుంబోలె
యొప్పుచున్న ఛంద్దంబ్బు లిరువదారు వెరువేరరచియించ్చె
దనందు ఉక్త ఛంద్దంబునందాక్షరంబు పాదంబ్బు

గా రెండువృత్తంబులు పుట్టినందు శ్రీయను వృత్తం॥ శ్రీ। శుభ
గౌర్యౌ॥ అత్యుక్తఛందంబునందు రెండక్షరంబులు పా
దంబులుగా నాలుగువృత్తంబులు పుట్టినందు శ్రీపెంపు దంబు
నందొక్క క్షరంబు పాదంబుగా రెండువృత్తంబులు పుట్టి
నందు శ్రీయను వృత్తం॥ శ్రీ। స। ద్వ్యాప్తం। ద్వై పెం। పొప్పగ॥ ఛం
ధంబుల రెండుయిట నుండి లక్షణాలక్ష్యంబులు విశదంబుగా
వివరించెద బుత్తగింపుము॥ ని॥ అర్థగతులనెరగతులం
దుకొందపద్యములనిల్పగణాయులు బాగుగాను। [illegible]
ములు గూర్చు కైవడి రంధ్యములుగను। రిబన చేసెదరు శ్రీ
జోరయ కొంకృష్ణా॥ యద్భ్యము ఛందంబునందు మూడ
క్షరంబులు పాదంబులుగా యెనిమిదివృత్తంబులు పుట్టి
నందు వినయమను వృత్తం॥ తేటా భగతి। లక్షణం॥
సగణంబొక్క — కపదంబులు పుట్టినందు బింభమను
వృత్తం॥ భగణంబొక్క — టిగురువ్రను బరగనెని। వరా
ల్య గిరివాస బింభమ్మై మహాని దనరు॥ లక్ష్యం॥ బింభము
మా। వెంభుజప తాంభకసత్యం భుగహా॥ అందు సుకాం
తియను వృత్తం॥ అజనాదంబుగురుతో గలిగెనేని
యదిసు వాంతెనెపలుమెక్కటిం గగము తోప్రతిప
ద్యము పలుకుదురింద్వైరశా॥ లక్ష్యం॥ ఓకింత జేం। దనాద
యాసుకాంతవరాల్య కేంద్రరుగ॥ ఛం॥ ४॥ ఈ ఛందా

న చెప్పనవృత్తాలు రెండు సుప్రతిష్ఠఛందంబునందైదక్షరంబులు
పాదంబులుగా ముప్పై రెండు వృత్తంబులు బుట్టినందు సుంద
రియను వృత్తం॥ లక్ష్యం॥ భగణం బొక్కటి గగము తోప్ర
తిపదంబునందు నిలుచును. సుందరి దిరెశ॥ లక్ష్యం॥
పొందుగ గొల్తుం। సుందరివృత్తం। బుంద్వినమాల్య। [illegible]
ద్విరరెనిగ॥ అందుప్రగుణాయను వృత్తం॥ సగణంబొక్కటి
గగము తో సంధిచేసి పలికెనేని యుప్రగుణామోపంకజా
క్షు॥ లక్ష్యం॥ ప్రగుణంబుండ్దగ। దగుమాల్యాద్రిగ।
సుగుణోద్ధక్షుగ। ద్విగుకృష్ణుండుగ॥ అందు అంబు
జయను వృత్తం॥ భగణంబొక్కటి లగము తో బరిపి
రెని। అంబుజం మాల్య నగాధివాస॥ లక్ష్యం॥ తుం
బురుని గానంబుగా పీతాంబరుడమితం బు జయిదె॥
ఛం॥ ఈ ఛందాన చెప్పనవృత్తాలు మూడు॥
గాయత్రీ ఛందంబునందారక్షరంబులు పాదంబులుగా
అరవైనాలుగు వృత్తంబులు బుట్టినందు చిత్రయను
వృత్తం॥ వినుడి చిత్రాఖ్యగలదు యీవృత్తమందు
రెండు యగణములు బరగు కృష్ణా॥
లక్ష్యం॥ విచిత్రంబు గన్నె సుచారిత్రము వినుగ।
వచింపైన మాల్యాద్రి చంద్రాల యెశ। అందు తను
మధ్యయను వృత్తం॥ పరగ తనుమధ్యపు సుప్రతి

పాదమందు తగణయగణంబు బగి జాయతయు
ను ॥ లక్ష్యం ॥ రామాతనుమధ్యద్వేమం
బుగనిల్చె ॥ ప్రేమంబున గ్రాల్చుం శ్రీమాల్యగిరి ॥
అందు సురలతరియను వృత్తం ॥ పంబినల్లుగ ప్రతిచర
ణంబులందు నగణయగణంబును రలవలగు నుత్ర
ప్తా ॥ లక్ష్యం ॥ సురలతవృత్త గమాల్యాద్రిర
మణుడై శ్రీ । నరహరికి లిత్రె ॥ యూఛందాన చెప్పి
నవృత్తాలు ౧౨దు ॥ ఉష్ణిఛ్ఛందంబున నెుదక్షరంబు
లు పాదంబుగా ౧౨౮ వృత్తంబులు పుట్టె నందూ । వి
భూతియను వృత్తం ॥ రగణజగణంబు గురువక్ష
రంబు గూర్చుచ । బదివిభూతని కవిజనులందుప్ర
ప్తా ॥ లక్ష్యం ॥ బాలలక్ష్మికౌంగిటన్ । కేళిసల్పుచుండు
మా । మేలుగన్ విభూతితో । మాలెగాండ శ్రీహరి ॥
సురచితమను వృత్తం ॥ భగణసగణంబు గురు
వు తా ప్రతిబద్ధంబునందు నిల్పిన సురచితంబు
గను ప్రాప్తా ॥ సురచిరవృత్తం ॥ బొ సురముని
సేవ్యా । వాసెనుచును మాల్యాద్రి శుదయుదె యిత్రె ॥
అందు కుమారలవితయను వృత్తం ॥ జగణసగణం
బు గురువై కేచరణమందు లవితమై యుండును
కుమారవితల ప్రాప్తా ॥ అమోఘమగుచు శ్రీరమే
శతగును యూకుమారలవితమారమాల్యగిరిహరి ॥

అందుమదనవిలశితమను వృత్తం ॥ నగణయుగళంబు
బు గురువ్రును నడుచు మదనవిలసితంబున మాల్యా
ద్రినిలయున్న హరి ॥ లక్ష్యం ॥ మదయునగాంగను యిచ్చెద
పదయుడత్తైమ దన జనకయూమదనవిలశితం ॥ ఝం ॥
యూఛందాన చెప్పిన వృత్తాలు నాలుగు ॥ ఇతి శ్రీమ
న్మాలెకొండ నృసింహ వరప్రసాదలబ్ధ కవితావిశేష శ్రీ
రామానాంబునమాల్యాద్రి నిలయన్న సింహః ॥ లక్ష్యం ॥
నందభరితాంత్యః కర్త శ్రీకృత్తాశేషవిద్వజ్జనవెల్ల
టూరివెంగనామాత్యతనూజ గయలమంత్రి ౮౫
ప్రణీతంబైన సరసాంధ్రవృత్తరత్నాకరంబున
లక్షణలక్ష్యప్రసంగ్రహంబగు ఛందంబునందు
ప్రథమాశ్వాసము ॥ ఛందంబులు బరివృత్తంబు
శ్రీకరముగ యూఛందమున లో
లు
కవితంబు నరచె శిరోధిగమా నిన్ వెలకేలుమ
గనెనిశ్చైద । చేకొనుము ఈ మాలెకొండ శ్రీనరసిం
హరి ॥ యిట నుండి విశ్రమంబులు । పలుతరముగ ని
ల్పదగునుపద్యములందున్ అటుగను తెనునెరిపె
దరుసు కర్తలగు జనులు హరి ॥ బృహతిఛ్ఛందము
అనుష్టుప్ ఛందంబునందు యెనిమిది అక్షర
ములు పాదంబులుగా ౨౫౬ వృత్తంబులు పుట్టె
నందు విద్యున్మాలా యను వృత్తం ॥ కే ॥ శ్రీవనితే

శ్రీకయమునె భావింపుమనుశ్రీ లియెు సద్ధ్వములు భక్తినిగై
కొలిచిదిమగనొద్ద్యయగ గమావిద్యన్నాలకెనిటుగు
యతి శ్రీవత్సా॥ ఆది(బ్ర)ంహ్మాం బైపెంపొందె। మాద్రైవం
జన్యె యాల్ప్య(ది)శా। మోదంబై యెుమ్మెలుక్రైగెకొనెదం
(శ్రీ)విద్యన్నాల॥ అందు చ(త్ర)పదమనువృత్తం॥
జగణరగణంబు వహమపై సంఘటింప్త। వశి(ప)
మాళికానారింటవలయ శ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥ (త్రి)మూర్తి
రూపదెవ వీ మారవశా తెపొంద్ద (శ్రీ)రమెశమే
కురవ్యవిద్రమాలివృత్తపద్యముల్॥ అందు
సింహరేఖ యనువృత్తం॥ రగణజగణంబుగ
గమును తగునువళయు సింహరేఖకిసనాల్గపై జెల్గా
శ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥ యము భాగ్యమిచ్చ వెరా। రంమ్యు నేవ
నా జె సింహరేఖయుంగ్రైకొంము। మాలికొండె
శౌరి॥ అందు మాళివత్సంయనువృత్తం॥ భగణ తగణం
బులు గతోదగను యతియు బరగు మాళివత్సటింల్లు
పంకజాక్షు॥ లక్ష్యం॥ మానివత్సంబేమనికయుం(త్రై)
లోమిశాయంబాసంగర్। బానగుమాల్య చలరాట్ప
నావిభుండాన్యపతిర్॥ అందు నమాన్యవృత్తం॥ ఆ
దాద్ధర్గతి॥ రగణంబు గణలగము తగువిరామమయు
నిల్పెట్టిదిటల్ సమానికెగునుశ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥
వంచ్చినింత్తవద్ధదయాళుంబుమాసురొత్తమమె

ల్యంచెయాసమానియుగ్గైకొంచుమాలకొండశౌరి॥
గ్నం॥ యాచ్ఛందంబున చెప్పినవృత్తంబులు ఆరు॥ బృ
హతీఛందంబునతొంమ్మిది అక్షరంబులుపాదంబుగా
౫ ౧ ౨ వృత్తంబులుప్పుట్టినందుపుత్తునేమనువృత్తం॥
తేటార్థగతి॥ భగణయుగ్మంబు రగణంబు బరపి యతి
యు ఆరుపైనిల్పవుట్ననేయగునుశ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥
వచ్చులసత్సవిరాజులర్మెచ్చునేమానిదిమెలు
గర్ యిచ్చెదయాల్పగిరిశయనవొచ్చగఉత్సునే
వృత్తయుర్॥ అందు సాయనుజయనువృత్తం॥ య
గణతగణంబు యగణంబు తగను సంగిస్నాయ
జంబా తివెదసంధిశ్రీవత్సా॥ కెవారెపా
ద్దంగొల్చుబనేనుర్। ఆరూఢిమేకర్పణశేషర్
మారాకారాయాల్పగిరిశా। సారంబ్బాయా
పాపజవృత్తం॥ అందు భద్రకయనువృత్తం॥ రగ
ణనగణంబు రగణంబునిగిదినప్పుడు కెలుగయెడిం
ట్లుయ (ది)రమునశ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥ ఫాలనేత్ర
త్రనుతభ(ద్రి)కర్మేలుగల్గునని మెప్పగర్। మాల
కొండవాసముమ్ముదానెలుదైవమనినిచ్చెదర్।
అందు వాలమృత యనువృత్తం॥ రగణనగణం
బు రగణంబు తగను నిల్పమెునసినారింటయతి
వాలమృత శ్రీవత్సా॥ లక్ష్యం॥ అజఘారులహా

పాడదా సోమ జవరమునసుమా ల్యా(ది) జయన్నపారి
కిదె మెల్లు జగశబరుత వేయుద్భుతం ౭౪ ఛం॥ యీ ఛందంబున
చెప్పినవృత్తాలు ౭౪ పంక్తిఛందంబునందు పదియక్ష
రంబులు పాదంబు గాగం వృత్తంబులు పుట్టెనందురు
క్మవతియనువృత్తం॥ భగణ మగణంబు సగణంబును
ఒనరు గురువు వలయు నారింట యతి రుక్మవతికిన్వత్సా
లక్ష్యం॥ బాలకునై దుగ్ధాబ్ధియు(శ్రీ గోపాలుడుతానెవ్వ
క్రికి మెచ్చన్ లీల తమ లీరుక్మవతిం న్నని విను మాల్యా(ది) శ
నతిత్వరన్॥ అందుమయూరసారియనువృత్తం॥
రగణ జగణము రగణంబు తగగను గురువు చెలియ
తియె జరుంచి మయూరసారి॥ లక్ష్యం॥ పాలవెల్లి
యీ దపప్పోళంబై మాల్యకొంతరాయముంబదారా
మేలు పద్మవంబు వెంపు మీరన్ బాలయామయూ
రసారియటన్॥ అందుమత్తాయను వృత్తం॥
మగణ భగణంబు సగణం మరియు గురువు కలదు
యెదింట్ట మత్తకు వళియు న్వత్సా॥ లక్ష్యం॥ చిత్తం
మాల్యా బలసిరి లాలిలా।పార్థించె మానె గునెనిబాలా
దత్తం బ్బ్రాగిరిధరమేలా మత్తావృత్తం బది మగిరి
పాలా॥ అందుమత్తాయనువృత్తం॥ మగణ సగణంబు
జగణంబు మరియు గురువు కలదు ఆరింట మత్త
కు వళియు న్వత్సా॥ లక్ష్యం॥ మాత్రత్వంబున

మెచ్చిదేవళళు(త్రం దా(శ్రీ పోషతుండును మంత్రంబ్ర
నని చెరిన్గ కొనెన్ మత్తవృత్తయు మాల్యశైలుదన్।అం
దుమన్నధా(స్త్ర)మనువృత్తం॥ భగణ మగణంబు
సగణంబు బరగు గురువు బాలు శరయతిమన్న
ధా(స్త్ర)మున న్వత్సా॥ లక్ష్యం॥ మానిత వేతాయి
మన్నధలాంఘ్రిన్।తానుతెయ చ్చెదగ్గైకొనుమంబుల్
ధ్యానము లారనెదల్లు బంగొల్లున్ మానవసింహాం
మాల్యనగిశన్॥ అందు శుద్ధవిరాజియనువృత్తం
మగణ సగణంబు జగణంబు దగును గురువు।రసాని
శరయా శుద్ధవిరాజి న్వత్సా॥ లక్ష్యం॥ ధీమంతం
దగు దేవుడితడె శ్రీమంబుల్ ద జేయునంబ నో।
రాయ శుద్ధవిరాజివృత్తయున్ (శ్రీమాల్యా(ది) న్నసిం
హానికిచ్చెదన్॥ అందుపణవమను వృత్తం॥ మగణ
నగణంబు యగణంబు మరియు గురువు యు
నారింట నిదపణవంబు న్వత్సా॥ లక్ష్యం॥ పల్లవం
బ్బొపణవను వృత్తంబున్।మాల్యం బాయది
ముదపోనంబున్।నైల్యా(దిం) బగునయదెపుండా
మాల్యా(ది) దేవుడు మంచిపుర(క్షింపున్॥ అందు
మయూరవయనువృత్తం॥ నగరరగణం
బు జగణంబు తనను గురువు।రవాని యేదింట

యతి మనోరమకు కృష్ణా ॥ లక్ష్యం ॥ లలితమాల్యశైల
నాథు డర్భకులయు కోర్కెఁ నిర్వహించునో। కాలుబట్టి
వేడగుణాఢ్యునిఁ। మలయుడైన దన్నె మనోరమన్ ॥
అందు మత్తకోకిల వృత్తం ॥ రగణ సగణంబు జ
భయుక్త సగణగురువు ఆరింటన్ యతి మకారంగ
నగు నుత్క్రష్టా ॥ లక్ష్యం ॥ భానుకోటి నిభాంగవిలా
సుండైన మాల్యనగాధిపు వేనుడే నుతి చెప్పెదఁ గెం
సుమంబులన్। మానితంబుగు మాయకారంగన్ ॥
శ్లో ॥ - ఆష్టాందంబు నచెప్పిన వృత్తంబులున్ ॥
(అ)ష్టష్టాదంబు నందు పద్య్రెండు తక్కైరములు పా
దంబుగా ౧౦౮ వృత్తంబులు పుట్టెనందు శాలిని
నువృత్తం ॥ మగణము నేటి తగణములు రెండు యతి
యు గగము నిలుచు నేడింట   మళియు కృష్ణా ॥
లక్ష్యం ॥ నాలుబాడైన నాడు నందాత్మజ్ఞుండు
నాడినికిష్టంబులు తేవిడన్ మెలాబాలా మెప్పువి
వేంచుకాలిన్। బాలామమాల్యద్రిపదేశుకీర్త్యం ॥
అందు యింద్రవజ్రము వృత్తం ॥ తగణములు
రెండు జగణంబు గగము గలదు. యింద్రవజ్ర కీల
జతను మంటు క్రష్టా ॥ లక్ష్యం ॥ శ్రీయాత్రి దివ్యాంఘ్రులు
జెప్పెన్ సంప్లెన్। నాయన సూల్గ్న సముసర్వ్యమయెన్

మెమోదిచిత్రంబిది యింద్రవజ్రంబు బమాల్యశైలేశునకిచ్చుగాలున్ ॥
అందు ఉపేంద్రవజ్రంబు ను వృత్తం ॥ జగణ తగణంబు జగణంబు
గగము యతియు। వసుభూయుతును సదుపేంద్రవజ్ర కృష్ణా ॥
లక్ష్యం ॥ ఉపేంద్రవజ్రంబిది యెప్పనితన్। ప్రపన్న వృత్తిన్
భయుక్తచేతన్। అపారదుర్దోషములన్ని బావన్। వ్యపాయ
మాల్యచలజేకు గాల్వున్ ॥ అందు   జాతియనేల వృత్తా
గణయుగళంబు గగణంబు గగము నిల్చున్ మెకలమా
దవకద యతి యెప్పు గిరులు। జగణతగణంబు జగణంబు నగ
మరెంటు। నాల్గుపదము నయిపజాతి నామర్యమకో ॥ లక్ష్యం ॥
శ్రీనాథమాల్యద్రి నృసింహ నీకు ॥ నిజంబు యెచ్చైన్ నరుజాతి
వృత్తం। బానంద భవ్యంబుగు నంచు నెన్ ఘనంబు గతేన్ని
బెడ్ దకేంబ్బనే తాలు ॥ అందు మోదకము వృత్తం ॥ భగణము
డు గగమిది బరగుయతియు - ఆరుమైనిల్వ మోదకమగును
కృష్ణా ॥ లక్ష్యం ॥ మోదము నందుచు మోక్షము సంగె। నా
దవినోదుని వందకుమారన్। మాదెసగల్గ నమాల్యగిరీశ
శున్। మోదకవృత్తము తోడినుపింతున్ ॥ అందుర థోద్ధత
యను వృత్తం। రగణ నగణంబు రగణంబులగము నిల్వ।
జితను మెఱుంటు యతి రథో   తకు కృష్ణా ॥ లక్ష్యం ॥
యుందరాద్రి ధరమాల్యశైల భాగింద్రిరేశ కరుణేంబు మేకిద
పొందియున్నది రథోద్ధతంబునే। చందమెత్తు ననిబంధ్రలో

లోచనా॥ అందు భద్రకయను వృత్తం॥ యావృత్తమే భద్రికే
యందురు॥ నగణమ్ములు రెండు లగము నిల్వ
నెలదు యెజంటు యతి భద్రికమను వృత్తమ్మా॥ లక్ష్యం॥ మదన
జనక మాల్యశైల యనుస్న దన సతత సద్విమోదమాపదము
లకులను భద్రకంబునె। కాంతకైకెదియు గౌరియుల్లై దిరా॥ అం
దుపాదపమను వృత్తం॥ భగణములు మూడు గగము ను।
బరపి యతియు యెదిటున్నిల్వ పాదపంబది యనువృత్తమ్మా॥
లక్ష్యం॥ వేగమ భక్తుల నెల్లవు నీవు యాగమవీధుల యందు
బరించె। మాగురుస్వామి విమాల్య గిరీశ బాగుగ గైకొను పా
దపవృత్తం॥ భగణములు మూడు గగము ను। బరపి యతి
యు। యెదిటున్నిల్వ పాదపంబది యనువృత్తమ్మా॥ లక్ష్యం॥
వేగభక్తుల వెల్లవు నీవు యాగమవీధుల యందు బరిం
చె। మాగురుస్వామి విమాల్య గిరీశా బాగుగ గైకొను
పాదపవృత్తం॥ అందు స్వాగతయను వృత్తం॥ రగణ
నగణంబు భగణంబు గగము నిల్వ తగును యేడింట
యతి స్వాగతము నవృత్తమ్మా॥ లక్ష్యం॥ మాగురుడు
తగుమాల్యగిరీశుండా గమా(ద్రి) గువాలందు బరించె
యాగుణంబు నిధికై జవెల్లర్। స్వాగతాఖ్యగల
ఛందము తెస్సర్॥ అందు వెంత్రయెను వృత్తం॥ యా
వృత్తమె గీతాలంబునిమందురు॥ తగణ జగణంబు జగ

ణంబులగము నిల్వ। పరియు తాంత్ర ము గురులపై వళియు వృ
త్తా॥ లక్ష్యం॥ కొమ్మస్తుతుల మెచ్చిన ఛందము దె। శ్రీకాంత
నిక్షిప్తము శేయుట్లై యేకాంత్ర విము తారిడను యల్లై దనా
యాకాంత్రను మాల్యగిరీశునకెర్॥ అందు కెనికెయను
వృత్తం॥ రగణ జగణంబు రగణంబు తగును వెషా
యమకెలదు యేడింటికి శెనికెవళియు వృత్తమ్మా॥ లక్ష్యం॥
దానవారి మేకు దంతముల్ యవె। ధీనవెల్ల భూజదివ్య
మూర్తి శెనికెపదంబు చెత్త గింబు శ్రీ॥ పానాంనాథ మాల్య
పర్వతాధిపా॥ అందు మందారదామను వృత్తం। తగణ
ముల్ మూడును నెక్క గగము యతియు। తగును యేడింట
మందారదామమనఘా॥ లక్ష్యం॥ నందాత్త జాము కు
నా భక్తిజేటర్। బృందారకుల్ మెచ్చ పెంపొందనిల్చర్।
సౌందర్యశైల బంద్ర సంకాశ మోయి మందారదామంబు
మాల్యాద్రి శౌరి॥ అందు శ్రీయను వృత్తం॥ భగణతగ
ణంబు నగణంబు లగును గగము ఆరిటన్నిల్వ యతి
యు శ్రీకెంబజాత్మే॥ లక్ష్యం॥ నీయడనెనుర్ నిలుపు
దు భక్తుర్। నాయెడనిల్వు నగధర దివ్య తాన్నియ
ధ మాల్యాచల హారిగైకో శ్రీ యదివిగా మర్చెయు
వృగయల్లర్॥ అందు వాతోర్మ్యాయను వృత్తం॥ మగ
ణ భగణంబు మరియు వహాము లోచ యేడింటియతి॥

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY MADRAS

యుపాఠావిమ్మర్ కృతవష్టా॥ లక్ష్యం॥ పాతాళమ్మర్ వృత్తయునై
కుంతు నశర్। ప్రీతిన్నిచ్చె బవాపెంపొందగనె। చేలాపమోదం
బుగ శేషించె దనెతా। మాతం(డ్రి) తండ్రని మాల్యద్రి వారిజ్
ఖండంబులు పద్దెనింటు॥ ఆ ఖండంబున చెప్పిన వృత్తా
బులు గీర జగతిఖండంబునందు పంక్తింతక్షర యులు
పాదంబు గారండు వృత్తంబులు పుట్టె నందు భుజంగప్ర
యాతంబనువృత్తం॥ యగణముల్ నాల్గు వసువింటయతి
యు నిల్పిన సుభుజంగప్రయాతంబు తగు నుకృవష్టా॥
లక్ష్యం॥ హే యుగ్రీప్రవనిరంతు యూతస్యభుంకుంగప్రయాతం
బనే వృత్తపద్యంబు చేతర్। భయంబెల్ల పోవుర్ భవంబు
లేపారింబుర్ జయంబిచ్చుగ్రీ మాల్యశ్రీలేశుర్ గొల్వర్॥ అందు
తోటకమను వృత్తం॥ సగణముల్ నాల్గు గలిగిన బాలయ
తియు తోయధింటు నిల్పు తోటకంబాంయము కృతవష్టా॥ లక్ష్యం॥
పరిపక్వఘటంబులబంత్తైను బుర్ పర తోటక వృత్తముపై
బపుడై। శరకోంపుబుమేలు గ్నైనాని యుర్స్థిర మాల్యగి
రీశు డుశ్రే యముతోర్॥ అందు యింద్రవంశాంవ్యయ
మను వృత్తం॥ తగణాయుగంబు జగణంబు రగణామ
నఘు। ఇంద్రవంశా తాయమువసువింటయతియు॥ లక్ష్యం॥
నాయాతు లోమియ్ముల నంయ్యు నిత్యయుర్ శ్రేయంబు పెట్టె
ప్పుడు బల్క గింప్రయా। యాలమాల్య(ద్రి)నివేశశా

రియా। చేయం(ద్ర)వంశాంవ్యయమిచ్చె గొల్చెదర్॥ అందువంశస్థయను
వృత్తం॥ జగణాంతగణంబు జగణంబు రగణామెయునై తి। వలయు
వసువింటువంశస్థ వళ్ళయుకృతవష్టా॥ లక్ష్యం॥ పరాకునిత్యత్సవ
భవ్యసద్గుణాళి। తెరాంబుజా నెప్పుల్ తకంబు నంధరా। సురేశ
మాల్యబాలశైలాభుతాలయా। భరింబు వంశస్థు సుపద్య
మిచ్చెదర్॥ అందు ద్రుతవిలంబితయనువృత్తం॥ నగణామెయు తి
రెండు భగణముల్ రగణామమరు ద్రుతవిలంబితనే డింటి
యతియు కృతవష్టా॥ లక్ష్యం॥ సతతసద్గుణసాంద్రయ
పెంద్రనే। తులలికెమ్మయుబిగిరితిమానిదే। పతయుమా
ల్యగిరీశయమోఘమే। ద్రుతవిలంబితవృత్తయుజ్ఞ
చ్చెదర్॥ అందు తోదకయనువృత్తం॥ నగణామెయుతి
రెండు జగణాముల్ యగణాము రకెలదు వసువింటి
యతిలో దకెమున కృతవష్టా॥ లక్ష్యం॥ హరిహయవంది
తుపదంబు జనాభుండిరుపుగయూల్యగిరీశ్వరు డిచ్చ్యర్।
పరమపాలంబు గభక్తుల వెల్లర్ దారయిలే డింబ్బనుతోటి
కెమిత్రుర్॥ అందు జలోద్ధతగతియనువృత్తం॥ జగణ సగణం
బు జగణంబు సగణాము గను వళ్ళ జలోద్ధతగతికె నివసు
ప్రులయింటి॥ లక్ష్యం॥ బూరిసుతయా ల్యపర్వతము
నర్। వెలాసము గని ల్జువెల్లువనుబాజ్। ఘలింబు నని
గకెభక్తి నిడుదర్। జలోద్ధత తైన భందము లొగర్॥ అం
దులవితపదమను వృత్తం॥ నగణామెయు తెరెండు జగణాముల్

యగణములు నరలవి తపదయు ననువింటు వశీయలు కృష్ణా॥
లక్ష్యం॥ యేంలమని కోరి కెలిచ్చిన వమాల్యా। చలనర
సింవాని బాలనుతింపర్। భళి భళియంచు నుభక్తి
నియుక్తిర్ లలితపద్యంబున లాలితయందర్॥ అందుస్ర
గ్విణీయను వృత్తం॥ రగణాయములు నాల్గు గూర్చి విరాయ
మేలమి నారు నెత్తంటు   స్రగ్విణీం కృష్ణా॥ లక్ష్యం॥
యెలమని కోరి కెలిచ్చిన యమాల్యా చలనరసుంవాని బాల
నుతింపర్॥ భళిభళియంచు నుభక్తి నియుక్తి లలితపదం
బునలాలితవందర్॥ అందుస్రగ్విణియను వృత్తం॥ రగ
ణాయములు నాల్గు గూర్చి విరామమేలమి నారు నెత్తంటు న(భ)
స్రగ్విణీ। దశ కృష్ణా॥ లక్ష్యం॥ నీలదేహు న్నపరనిర్మలాత్మర్
రమా। లోలు గోపాలు భూలోకగోపాలు కల్యాగమర్
బాలనె గొల్చుచుండ్ (స) జే వృత్తమున్। మాలకొంటా
ష్టి తామాధపృంగాస్సైదర్॥ అందు జలధరమాలా
యను వృత్తం॥ మగణంబు భగణంబు సగణాయ మగ
ణాము యతి। బాలు వసు మాదజలధరమాల కృష్ణా।
లక్ష్యం॥   జలధరమాలా వృత్తం॥ లేవయం
బున లెక నయ్యిట్టె నంబ్బర్। భూవంటుండు నిజమగ
భక్తిర్ యుక్తిర్। మావెళ్ళు బర్ నిచ్చితె దమాల్యా
ద్రీ శర్। అందుప్రియవదన యను వృత్తం॥ నగణా భగణా
బుజగణంబు రగణాము నెటో। వలయు నిరియాదయ లెక్కియు

వదన కృష్ణా॥ లక్ష్యం॥ మనమున కెసుమమయాళ్యశైలసన్నను
జసింహ్వాయిది మానెత్తిష్టప్రితానను ల(భ్రు)కి వదనాక్షిసె
భువిర్। వినుతిగల్గు ఘనవృత్తకుచ్చెదర్॥ అందుప్రమితా
క్షరంబను వృత్తం॥ సగణా జగణంబు సగణంబు సగణము
యతి। రవినివసువింటు(ప్ర)యతి క్షరయు కృష్ణా॥
లక్ష్యం॥ రమణీయ మాల్యగిరిరాయ దివ్యమయ్యబోధ
సంతతయం బది (శ్రీ)। కేవలశేషా తదగుప్త కొంనుమా(ప్ర)
మితాక్షరంబను పద్యము దిర్॥ అందు విశ్వదేవియను వృత్తం॥
మగణా యుగళంబు తగు రెండు యగణాములను
ధృతియు వసు వింటు యతి విశ్వదేవి కృష్ణా॥ లక్ష్యం॥
లోకేశాధ్యం దేవీపు లోకేశవందా। శ్రీకైవల్యం
శైషం పొందు(శ్రీ)మాల కొండదేర్। యాత్రికంటె యనట్టి
మాత్రానంత్త లెజ్జా। గైకొనె నిచ్చె మలుగన్ విశ్వదేవిన్
అందుప్రహర్షణి యను వృత్తం॥ నగణా యుగళంబు మగణం
బు యగణాము నెటో। తగు నవసువింటు యతి ప్రహర్షణి
కృష్ణా॥ లక్ష్యం॥ పనిగొను బనువేపా దాంభోజంబుల్।
తను గొనగల భాగ్యంబు నంబర్। దినరుచు ప్రహర్షవృత్తం
బెచ్చుగొల్చెద్॥ నను దినమును నాల్యార్య (శ్రీ) శుమంబుల్॥
అందు నుడ్విలయను వృత్తం॥ సగణా యుగళంబు భ
గణంబు రగణాము నెటో। కలదు వసువింటు యతియును

జ్వలితవృత్తా॥ లక్ష్యం॥ లవియుగనుయాల్నగం
బుపై వెలశినవారికినివ్వనయంబుగన్। వలశినఫలయు
జ్వలవృత్తమున్। తొలఁగకయరియతియుదంబునన్॥
అందుతసమవిబ(త్రం)బుగువృత్తం॥ నగణయగ
ద్వయంబున తగును యతియు। జెఱయితెంటెపేస
మవిబ(త్ర)తనఘు॥ లక్ష్యం॥ పశుపతియతిరాపరమపవి(త్ర)।
దశరథగర్భోద్భవమునిసేవ్య। శశినుతయాల్బల
హారివైయా। పసుమవిబ(త్రం)గానుయదియత్తున్॥
ఖం॥౧౯॥ యాఖండంబున చెప్పినవృత్తంబులు ౧౯౯౪॥
అతిజగతీఛందంబునందుపదమూడవచ్ఛరంబులు
పాదంబుగా ౮౧౯౨ వృత్తంబులుపుట్టినందు(ప్ర)హ
ర్షిణియనువృత్తం॥ మగణనగణము జగణంబుర
గణగురుద్వ। యతి(ప్ర)హర్షిణికిని మూడింటవృత్తా॥
లక్ష్యం॥ మామాల్య(ధి)గ్రహరమాసమేతుడైనన్।
స్వామియాజ్ఞాబునఘుడు సంతసించెనన్। (ప్రే)మన్(శ్రీ)
హరిపీఠమందునిల్చెహేమాబ్జంబుగుననియా(ప్ర)హర్షి
ణిత్తున్॥ అందురుచిరయనువృత్తం॥ జగణభ
గణము సగణంబు జగణగురుద్వ। రుచిరకైనయది
పైయతిరూఢివృత్తా॥ లక్ష్యం॥ ధనంబునీవెగు
రుభక్తదైవమూవెయుంబనారతంబుదలతుయా
తీర్థాళియున్॥ మనోజ్ఞితజయదిగోమాలెకొం

 10

ద(శ్రీ)విమోదమూర్తిరఘువరవృత్తమయ్యెదన్॥ అందుయ
త్తమయూరశమనువృత్తం॥ మగణతగణంబుయ
గణంబు నగణగురుద్వ। చెరుపసుమాదమత్త
మయూరయతియు॥ లక్ష్యం॥ ఆనందంబైమాల్య
గిరిశాఖ్యతనిధున్। నానారూపంబుల్ గలశ్రీనాథు
దివంబున్। రాజించెయామత్తమయూరంబనువృత్తం।
చెనిచ్చైనైకోత్తగువిశిష్టమునగన్॥ అందుమంజుభా
షితయనువృత్తం॥ సగణజగణంబు సగణంబు
జగణగురుద్వ। బరగుయతిలొంయదియుమంజుభా
షిత్వ్రతా॥ లక్ష్యం॥ నగరాజుధీరసుగుణోత్తమాకు।
మెలగుమంజుభాషిణీవృత్తా॥ జనులందతేనన్। దగు
నంబుయాల్యగిరిధామ(ప్రే)మతోజగయులరా
జవనిభందమయ్యెదన్। అందుజలధరయనువృ
త్తం॥ భగణరగణంమునగణంబుభగణంగురు
ద్వ। జలధరకుచెల్లునిధియతిజలజనాభా॥ లక్ష్యం॥
సారసనాభుడైనవారిసత్వధనముల్। వారనిభత్తి
లోలగాంలబువాంఛలరన్। జారసిరోమణిజదని
బుల్లరమె। లారయనిత్యమాల్యశిరా నసున్॥
అందు(ప్ర)భాతమనువృత్తం॥ నగణమొకరెంతుజ
గణాయుల్ రగణగురుద్వరయమనయసువింటియతి
(ప్ర)భాతమును వృత్తా॥ లక్ష్యం॥ వెరుదోంబలోచిత

ములగా బెధనంబున్॥ పరిఘా రాన్ నిలే జమునబ్రువా
ములతా న్ స్థిరమాల్య పర్వతము చెరి సుఖించె।
మరుగంగ్నాతం(శ్రీ)కి సుమంగ్గళి. నిత్యన్॥ అందు
(శ్రే)మా యనువృత్తం॥ నగణాంతగణంద్వయం
బునతగు నుగురువు। వెలయు గిరియతి గనుశ్రే
మా వృత్తమన ఘా॥ లక్ష్యం॥ సురనికరము శో
భిల్లుమాల్య(ది)వై వరదు దగురమా వల్లభుం
దిఖ్యమై స్థిరము గ నిల్చి చెల్వుగన్ యలక్ష్యనె। నిరువు
గహారికిన్ యా(శ్రే)మా వృత్తమున్॥ ఛందంబుల
పదములు డుబ॥ ఆ ఛందంబున చెప్పినవృత్తములు
—॥ శక్వరీ ఛందంబునందు పదునాలు అక్షర
ములు పాదంబుగా ౧౬౩౮౪ వృత్తంబులు పుట్టు
నందు వసంతతిలకమను వృత్తం॥ ఘనతగణం ము
భగణంబును కను జగణంద్వయము మీద గగము
లు యున్। చెనగొను యతి యమదలిన్ యతి। మా
— స్వ వసంతతిలకవిధమధి శ్రేష్టా॥ లక్ష్యం॥
నారు క్యాసాంద్ర గుణగణ్యము వేరను భావా।
క్షీరాబ్ధివాసా దయచె యము మమ్ము గాల్చన్
యా ఘాధి మాల్యగిరియందలి యమత్నలంపా
కారా వసంతతిలకంబును వృత్తమి లక్ష్యన్॥ అందు

పరాజితశే త్రేష్టా॥ లక్ష్యం॥ మనవి చిత్తం గించుము
మాధవమే కనాయ మనవి మెలు మేలడుమా టుదయాబ్ధి
వై యిలు పరాజితంబును వృత్తము యిట్లైదన్। మనలు జ
ణింపా సద్విరమాల్య గిరిశ్వరా। అందు వనమయూరం
బను వృత్తం॥ లక్షణం॥ భగణ జగణంబు సగణంబు నగ
ణంగగము వనమయూరమరి యతి వసువై రమేశ॥
లక్ష్యం॥ మా లను భక్తిగని మాల్య శిఖరుందు రా
వగను బ్రోవగను కత్తి రగుణను నిలిచెన్। శ్రీ విభున
కేభ్య దయ సిద్ధిగ నేనున్। యా వనమయూర పదయుబ్బె
ద √అందు పుష్పదామ మనువృత్తం॥
నగణయుగ॥ బురగణంబు జగణంగ గము దగు
నుపదకం. ద్దుయతి పుష్పదామ వర్గ॥ లక్ష్యం॥ ధర
సుధి జనంబు లెల్లతాము మెచ్చన్। స్థిరతరము గమా
లికొండ శ్రీరమే శుండరుదు గలనకంధరంబునందుని
ల్చున్। దరి కొని యిది మెలు పుష్పదామ యెన్య॥
అందు సుందరయనువృత్తం॥ భగణములు రెండుగ
గణంబుసగణ విహాము రమా నియతి లోంచు
దిటు సుందరము నశ్రేష్టా॥ లక్ష్యం॥
వందిలి దేవకీనందన మాల్యనగే(శ)నా
థదమా కిదె పొందుగవ (శ్రే)యము చేరి భూషణ మెచ్చసుమ్

సుందరవృత్తమగు॥ అందు ప్రమాణికాకలితమను వృత్తం॥
యీవృత్తమే ప్రత్యేకనామవిశేషమందురు॥ నగణంబు
గణంబు భగణంబు నగణావహము। వళియు నగసంఖ్య
ప్రమాణకలితవేనఘా॥ లక్ష్యం॥ యులయునిని దుదుర్
ఉహాపరములసుగ। గలవిభు డనినా వేలుపయు దారు
గఁ। ఫలియిదె యనుచుఁ బ్రవరణావలితంబులు
బొయరియాల్యగిరి నృపాలికిన్॥ అందు సంబోధయ
నువృత్తం॥ మగణ తగణంబు సగణగగయు ఘాందు
పంక్తింక్తి యతియు సంబోధ్యవృత్తా॥ లక్ష్యం॥
రారా మాల్యాద్రీశ్వర జగములు రక్షించె ధీరత్వంబున్
గలిగిన దయగల నెఘుండా సారంబ్యాయాఖండవము గల
దుయా సంబోధక। రారా శ్రీనికెప్పెద తగనిది
యందంబె॥ అందు భానుమతమను వృత్తం॥ రగణ
గగణంబు భగణంబు భగణాగగము। జతను యతి
నిల్పు పదిట భానుమతము వృత్తా॥ లక్ష్యం॥ ధ్వనముంబు
వయు నిదుపదాబ్జములందు। ఘనా నిల్పు టసు నిశ్య
లబుద్ధిని నెనరు। యానవెట్టదను గైకొను మాల్యగిరీశా।
భానుమతాఖ్యగల వృత్తము భానలతయాతదు॥
అందు వేపలవిలసితమను వృత్తం॥ నగణములు నా
లుగు గగము నతగును వెరసి। వేపలవిలసిత నెగడు

యతి వేపలవిలసితనగు యతి వేపలనాథా॥ లక్ష్యం॥ వేయం
విహాయుని త్రయము గనె నుర। వేపలవిలసితము వి
లదనిమాల్యాద్రి యనఁజె వారువెదితిరము గనెత్తెక
అందు లలిత యను వృత్తం॥ మగణ నగణంబు మ
గణంబు భగణము వళియు వసువులిల లలితగల
దువృత్తా॥ లక్ష్యం॥ నానెఘ్నరిలప బ్బనందాత్యా
ద్భవత్ప్రమగు। నెనిచ్చవృత్తమందున్ నెపు గ్రష్టంబుగ నంబుర్
నానా వృత్తంబులవి నిర్ణయంబందరలోలన్ శ్రీ
తగ ఆకారశ్రీమాల్యాద్రి నృసింహా॥ ఛందంబు
లు [illegible] ఛందంబు నచెప్పిన వృత్తంబులు పదిను
అతిశక్వరీఛందంబునందు ౧౫ అక్షరంబులు
పాదంబుగా ౩౨౭౬౮ వృత్తంబులు పుట్టు॥ నందు
మణిగణనికరమను వృత్తం॥ పదునాలుగు లఘు
లపై। పాదపుగురు అక్షరంబు పొందు గతియున్
ముదమున తొమ్మిదిటి
వెరపునను యిల లో వృత్తా॥
లక్ష్యం॥ మగటి యొదవగము ణరగణానివెరంబు
గనని వరవేష్టులలరగనిటు దురు। త తథ్యగ
సిరిధర్మ్యడగు వరమాల్యగిరి నృపాలికి దిలవితి
మగునట్లుడు॥ అందు మాలిని యను వృత్తం॥

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

సగణములు రెండు మగణంబు యగణ యగణంబు వళియు
వసుసంఖ్యయా రనివలయు కృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ ఘనవళు
ఖుడనివిందర్ గద్యపద్యముల్ లందర్ పనిగానినను
బాగు భక్తి వాత్సల్యదోబ౯॥ మనసు నిలువబూనెర్
మాల్యకాంతా ధర్మహైనర్॥ వనుమబువారిని గాంచుర్
మాలినీవృత్తంబు యలర్ణ౯॥ అందు సుగంధియను
వృత్తం॥ రగణంజగణంబు రగణంబు జగణ రగణయు
సుగంధికి యతి తొమ్మిదింట కృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ భూ
సుతామనోఘలానుఘుందరికిలాలిబనుర్। భూసుర
బుగాను యేన భక్తి వేధ జెంప్పుబ౯। యానుగంధివృ
త్తపద్యములు యుక్తి దెందిదర్। శ్రీసమేతమాలకాంత
శ్రీనృసింహునగాంల్లుబ౯॥ అందు సువేసరయనువృ
త్తం॥ యావృత్తమె ప్రభద్రకమందురు॥ నగణభ
గణము జగణంబు జగణంబె పరసుపదియా ద
యతిసువేసరము కృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ వరదవియంబు
నామ్యదయ వాంఛితార్ధముల్।
యిబ్బు బహుకౌతుకె దయర్। స్థిరము
గమాలె కాంచెనరసింహుడర్। సురసరమనువృ
త్త వాలుఖుబ ప్రసన్నమూతిర్యె॥ అందు లాలిత
యనువృత్తం॥ నగణ సగణంబు నగణంబు భగ
ణంబు నగణంబు భగణయగణంబు పదిలను యతి

నకృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ సిలయుగుచు దేహగమున త్సెందినయుమాల్య
కెయుషమారునామనవిగ్గెకానుయు మిాకుర్। ఫలితమిదెమాల్య
గిరిపంచజనసింహా। లవితము గయిచ్చె దను లాలిత పదంబుర్॥
అందు మణిభూషణమనువృత్తం॥ రగణ నగణంబు
భగణ రగణ మమరు పదియతి మణిభూషణమును కృవష్టా॥
లక్ష్యం॥ వందనంబిదె పరాకు భవాయశసేవితా। సుందరాంగక్తై
కానుశోభితమ్మై యిదె। యిందిరా రమణా మాల్య గిరీశ
భరించుమా। పొందుగా గళమున న్నొనరి భూషణావృత్తి
యర్॥ అందు మనోంగ్ఞయనువృత్తం॥ నగణ మొకరెండు
జగణముల్ భగణ రగణ మనువు మనోగ్ఞ మనవ యతి
దగునుకృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ నిజము గనెనిదె భక్తి నిశ్చలయు
క్తినె। మబునవిదారుని మాలకాంచెనృసింహునిర్। భ
జనకుపాత్రుడ నైతి భాగ్యము ఈరితర్। విజయము గెరి
మనోజ్ఞవృత్తమిచ్చెదర్॥ అందు సరసాంకమనువృత్తం॥
సగణ జగణంబు సగణంబు సగణయు సగణమనగగ
మయుయతి సరసాంకమును కృవష్టా॥ లక్ష్యం॥ కరిరాజ
శాపహరశంకర మిత్రక్తై కొరి సరసాంక వృత్తమిది
యర్ జయమ్మై వపొల్లర్। కెరు కరించుమమ్ము దయతో
కమనీయమూతిర్। స్థిరమాల్య పర్వతరమా శ్రీతనార
సింహా॥ అందు శాంతియను వృత్తం॥ రగణ జగణంబు

రగణంబు జగణరేఫ కలదు నిధువంటు యతి శాంతి కిలనుక్తై
ష్టా॥ లక్ష్యం॥ నా యుదర్ దయా ఖ్యవంబు నంయి నా తిము
త్రి సందాయివైన మాల్య శ్రైల్య ధాయస ద్విసోదయిా
(శ్రి)యుతాం(ఘు) పద్మము లిభజం ఖునయ్య నిత్యయున్। (శ్రీ)
యుచుబ్బి నన్ను బ్రోవ్వ చద్విలాస శాంత్తి తార్॥ ఛందం
బులు ౧౪ యీ ఛందంబున చెప్పిన వృత్తాలు॥ అష్టి
ఛందంబునందు పదహారక్షరంబులు పాదంబుగా ౬౫౫౩౬ వృ
త్తంబులు బుట్టె నందు పద్మంబను వృత్తం॥ నగణ భగ
ణంబు జగణంబు జగణ యుగము।గురువు దగు
పద్మము నప దకొండింట యతియు॥ లక్ష్యం॥ పదములం
దువరతాంబ నపద్మములుండ్డియును। ముద వకరోటి స
యతేజుడు మాల్య గిరీశుడున్। వరితయా నను బు
పద్మ యను వృత్తము యిం మ్ము నేన్। సదయుడై వరశి
వేంద్రుల బాలయ దంబునన్॥ అందు (ప్రి)యాశంత
యను వృత్తం॥ నగణము యగణము నగణము
యగణంబు నగణంబు గురువు యుశము గని తు
చున్। బిగిగొని రుద్రుల పై యతి। అగుని ద(ప్రి)యకాం
త వృత్తమంబు రు వరోత్సు॥ లక్ష్యం॥ సురమును
గంధర్వులు శశి సూర్య గ్రస్తులు శేషుల్। వారి
కేశులు గిరులం బోధులు రుద్రుల్। వరయు తెం

ను గాంఖురు భక్తిన్ (ప్రి)య కాంతన్। నిరతము మాల్య
చలునను నెనిచ్చెద గొలుతన్॥ అందు చంద్ర(శ్రీ)య
ను వృత్తం॥ యగణము మగణము నగణము సగణ
ము రగణంబు గురువు సమచరణములన్। బిగి గొ
నయతి రుద్రులపై। దగు చంద్ర(శ్రీ) సంగ్రహాయు రసాత్తు॥
వనఘు బివాలు నాంచి
లక్ష్యం॥
త్రయందున్। విరాధించంగన్ సత్త్వవినగు ఉవిశ్చ
తి భూమిన్। జనంబుల్ చంద్ర(శ్రీ)యన దగినఛందంబు
యానున్॥ మనోభీష్టం బ్బ్యానిచ్చెదని దిగోమాల్య
(ద్రి)శౌరీ॥ అందు మేదిని యను వృత్తం॥ నగణం
బు గణంబు భగణంబు జగణరేఫ। గురువు దగు
మె దినికి పదకొండు యతియు॥ లక్ష్యం॥ ధరవ
రలక్ష్మి సత్త్వవితధన్యుడితం బ్బున్। పరము శైలపాసము
ద్ర దగు పంతెజా(క్షు) డధి ౧౫౫ వెరవు గమేదిని
యనె తువృత్తమందివేల్పున్। స్థిరముగ మాల్యశ్రై
లనరసింహాది బ్బుమేలున్॥ అందు పంచ
వృత్తం॥ జగణరగణము జగణంబు
రగణజగణ గురువు పదియేను పంచచామరమ
యతియును॥ — లక్ష్యం॥ పరా * మశాయవద్దునాదు
భక్తి బత్త గింష్టు చున్। వరంబు లిచ్చి బ్రోవ భక్త వత్స
లుండవివే పోసరొంఖ నేత్రయాను పంచచామరన్

సువృత్తయుత్। గురులఘుల్ వహిల్లమాలకొండశౌరికి
మైదర్॥ అందుఫలసదళము సువృత్తం। నగణములు నా
గణంబు లగుదు గురువు। చాలు పదిదేను యతిస్థల
సదళమి శ॥ లక్ష్యం॥ వృద్ధి శయ నవిమల శుల జదళనే
తాలె। జలరుహ భవ జనకే
జలధి మందదమన జయ మనుజు మాల్యాద్రి చలనిలయ
యదిఫల సదళము గున్నైకొ॥ అందుపా
వృత్తం॥ నాలుగు నగణములొక్క టుచాలును సగణం
బు గురువు సంకృతితంబై వెలుగ పదకొండను యతి।
పాలంశదళంబు మాల్యాద్రి పద్వతన్న హారి॥ లక్ష్యం॥
వేదనరిపు హరసుజనకేలషివిమారా। చదువులకు
సుముఖుండపు భయయము [illegible] వృదువచన
రచన గలమృదువు గపాలా। శదళయిది యనదగు ని
జలరుహ [illegible] ద్దనర్త గతియను వృ
త్తం॥ వరగ భగణంబులై దింటిపైని గురువు కలదు ప
దకొండుయతి యశ్వగతికి కృపాళా॥ లక్ష్యం॥ శ్రీ
గురు శేఖరు పై శ్రిత ఖండ యుల్ మెకొని భవ పులకా
కేర్ లెదర్ శరవల్లభుడుర్॥ పాపెనటు మైల తరు మాల్యాద్రిర్
ప్రభుపై నిలచెర్। యీ తెరుగాంబు ధికిబైదనాని ది
యశ్వగతిర్। ఛందంబులు॥౧౬॥ యీ ఛందంబున
చెప్పిన వృత్తంబులు ౮౪ ॥ అత్యా ఖ్యదంబునందు

పదివేం దక్షరంబులు పాదంబు గా ౧౩౧౦౭౨ వృత్తంబులు
పుట్టినందు శిఖరిణి యను వృత్తం॥ గీతి॥ యగణ
మగణ నగణ సగణ యు జగణంబు। వహ మగు గూ
ర్చి రెనివళియు జెల్లు। పగటి వెలుగు మీద వెంద్రులుగెం
ద్దురు। శ్రీ రమేశ విను మ సిఖరిణి వి ని॥ లక్ష్యం॥ అహరు
రాత్రంబుల్ మీ పదభజన మెలంబు దలతుర్। ఇహా
ర్థంగానే నీదయను మెలగ భక్తుదను సుమీ॥ మహా
రాజశ్రీ మాల్యాద్రి నిలయ మయు నెప్పుడుర్।
సహాయంబై బాల్పుర్ శిఖరిణియనే ఘందము టుదర్
॥ అందు పృథ్వియను వృత్తం॥ జగణ సగణము
జగణంబు సగణ మగణ వహ మఱు పృథ్వికి
రుద్రపై వళియు కృపాళా॥ లక్ష్యం॥ హాయనన
హారత్నగర్భ వినుతాంఘ్రి పంకేరుహ। జయం
బునికవీంద్రు లిమ్ము శుభసంనుతుల్ చేకొనె। దయా
ంబునిధి నీవు యాల్యాద్రిధామ యిలాకే లగుర్। త్రి
యంబుగను యుత్కైకొను మ పృథ్వివృత్తంబి
దిర్॥ అందుహారిణియను వృత్తం॥ నగణ సగణ
ముమగణంబు రగణ సగణ వహమువా
రిణికి రుద్రపై వళియు కృపాళా॥ లక్ష్యం॥ యు
దినితతుం గాత్తం గర్వ బ్రాహ్మర మారమణా

డుదా। సదయహృదయానందుడై నాదుస్వప్నములనం
దునర్। వదసిహారి కోవృత్తం బింయంబు కాంత్రమునువేదనా
యదనశత లావణ్యాంగుడైన యాల్య నిరీశుడుర్॥
అందుమందా తాలం. తమనువృత్తం॥ పరమగణా భగ
ణానగణాయు। గరిమెమలతగణాద్వయంబు గగమిడియ
తియుర్। స్థిరముగ పదిపై నిల్పిన। నరియందాంతాలంత్తమ
గురుకశివినేతాల॥ లక్ష్యం॥ సందేహంబ్బవ్విసుయులయి
తనాన్వయివీయంబునెనే ఛందంబబ్బెవిబుధజనయుత్
బాలసంలాపయందర్। ఛందోవిధిన్నిటునసలి
షెసత్యం సంకల్పగైకో। యందాదితాలంత్త బదియ
శుభవెటమాల్యశ్రైశీశమితుర్। అందునవిఫుర్ప
కయనువృత్తం॥ నగణంబు జగణంబు భగణంబు జగణ
యుగము వహాయు నపుర్ యదికలవైవళయు కృష్ణా॥
లక్ష్యం॥ బలరిపునోదరుండు గుణాభవ్యుడు నాయ
దలర్। మయజవృత్తమై నిలిచి మాల్య గిరీశ్వరు
డుర్। యెలయనియం(శ్రీ)ప్రష్టయుగ నిల్పినగైగొని
యెుర్। ఫలమిదియంబు నపుర్ లకిప ద్వయుసత్వాత
తార్॥ అందు త్వరితపదగతి యనువృత్తం। యా
వృత్తమెసరసీరుహయందు నగణా
ములునైదుగగయు తోన డబబ యతియు। కలదు

పదిపైనిత్వరితపదగతివృత్తా॥ లక్ష్యం॥ నరగరుడ
ఖచరయుని నతనిరత మాల్య ధరయను నసువెలని
బహుదయనయయుజ్ఞాలె। సిరిమగడలాగునిదియు
శిరులలగ్గైకో త్వరితపదగతిపదములవ్వరితయు
గనేర్పుర్॥ ఛందంబులు ౧౭॥ యాఛందంబు నెబెప్పిన
వృత్తంబులు। ౬౫ ౧౯ ద్వ లిఛందంబునందు పదు
నేనిమిది యక్షరంబులు పాదంబుగా ౨౬౨౧౪౪
ఫ్లుల్లైనందుకుసుమితలతావెల్లిత మ్యనువృత్తం
యునగణా తగణంబు నగణంబు మరియుయు
తయుగణాయుర్ గూర్చి పద్యంబునేగయుపే
ర్చి। లగనయతిరు(ద్ర)సంఖ్యన్దాల్చిరని। అ
పురుచిరసుమితలతా దేల్లితాఖ్యభువిని॥ లక్ష్యం॥
రాగద్వేషంబుల్ హాగణా యుగబాగయారా జితాం
(ఘ)ద్వయంబుర్। బాగానావ్రాత్పద్మమునని
డుబుర్ భక్తిచేతన్యమెనర్। యోగాభ్యాసుర్
జేయుము దయయు దిర్ యుంచిమాల్య(శ్రీ)శౌరి
వేగంబ గైకోకం సుమితవితావెల్లితావృత్తయి
త్తర్॥ అందు యత్తకోకిలయనువృత్తం॥ స
తోముగరగణామును సగణాము। జతజగణా
ద్వయము భగణాసంధిగ రగణాంబులు లోలి
మై యతిపదిపైపు లక్షణంబు నగాంబుముయ

మత్తకోకిలవృత్తమిబ్బై దమాలకొండన్వేసరి॥ ఛందం
బులు ౧౮॥ = ॥ యీఛందంబున చెప్పినవృత్తంబులు
౨౮॥ ౬ అతిధృతిఛందంబున
దొమ్మిదక్షరంబులు పాదంబులుగా ౫౨౪౨౮౮
వృత్తంబులు పుట్టె నందు శార్దూలవిక్రీడితమను వృత్తం
॥తె॥ మగణము సగణము జగణము। సగణము తగణ
ద్వయంబు సరిగురువ కేటుల నొ। తగ నిల్చినయతి పదియా
ఱు నవి శార్దూలవృత్తమంబు జనాథా॥ లక్ష్యం॥
బాలెందుప్రతిమాన ఫాలువిలసద్వెలాక్ జ్వలజ్జ్వల
స్ఫటికాళిందిష్పునమెప్పునీల ఘరాట్టుంచెద్దపువా
తూలునె। బాలక్ ప్రస్తుతిచేశిశ్రేయయునన్నైశార్దూ
లవృత్తంబు గోపాలాధ్యక్షునేపైనమాల్యమహా
క్ష్మలక్ష్మద్వేశకెటిచ్చెదర్॥ అందు తరలవృత్తం॥ న
గణము భగణము రగణము సగణము జగణ
ద్వయంబు నాలోవ గురువున్॥ నిగుడింబులు విశ్రమ
ము దిగ తగురుద్వల మీద నిల్పు తరళవృత్తమా॥
లక్ష్యం॥ గరుడవాహ నుత నాభుడు తాంభ
నాంభరధారుడున్॥ వరుణాలయము బ్రోచునం
చు నేర్పు బంధనిముక్తి గన్॥ పరగమాల్యగిరీశు గొల్పు
చు భక్తిచే తనవృత్తితా। తరలవృత్తము యుత్తు
లెస్సము దంబు నర్ నరసింహాంతరున్॥ అందు

భూతిలకమను వృత్తం॥ భగణము గణంబు రగణంబు స
గణమెుకెటి। జగణములు రెండు గురువు తోరణ
ములను। ఘనిచి పండ్రెంట్టి యతినిల్పు ప్రేయుయు తోడ।
యది యె భూతిల్యమగు నుశ్రీవృంద యతోలా॥ లక్ష్యం॥
శ్రీతరణిశోధవసద్గణేషాధిపశేషతల్పు చదాత్మవిష్ణ్వ
త నిరంతరతై భవాంభుతకంబు నేత్రము హోత్మస। దావత
కుమార పూర్ణసుధా యువత్రి భరించు వేల్పు
తిలకెంబదియెూప్పరం ధరభోగమాల్యగిరీశ్వరా॥ అం
దుమేఘవిస్ఫూర్జితమను వృత్తం॥ యగణము మగణము
నగణంబు సగణమెుకటి। రగణము గళంబులు గు
రువక్షరంబు గూర్చి। వళియు పూర్వలపై బ్బిర్
వనజనాభ। పైసగ శ్రేయయుమెప్పు విస్ఫూర్జితం
బు॥ లక్ష్యం॥ జయలక్ష్మీ శాశ్వతయుము మదిన్ సంత
తంబున్ ప్రియంబౌనంచున్ గైకొను మిదిత
గున్ నెుప్ఫు లిస్ఫూర్జితంబున్। దయా ఖండా నేవున్ త్రిజ
గములకున్ దాసుడన్ మీకునే నున్న యాంబోజాతా
క్షా శ్రితనుత సదానందమాల్యాద్రివాసా॥ అందు
చంద్రికళా పనరగణము నగణంబు
లు జను రెండును తగణమెుకటి జగణద్వయంబున్
వినుగురువు డయతి పదిపై గను చంద్రకళావ్యయం

బుకమలదళాక్షా॥ లక్ష్యం॥ బాలగోపకుమారజనంబులపా
ర్థనచేసినవేగమె। కేలఁగొండ ధరింపు సురేశుడ్ కేంన్ర యడంచ్బిన
వేల్పుడ్ ఫాలనేత్రవియుత్రుడమెచ్చె భక్తినియే గ్నాక్షదవాభ్ర
గడ్। మాలనాల్యగిరీశ్వరయాకేచంద్రకళాహ్వయవృత్త
యుడ్॥ — ఛందంబులు గడ్ యాఛందంబున బెప్పినవృ
త్తులు ౫౫ గద్య॥ ఇది మాలకొండనృసింహావరప్రసా
దలబ్ధకవితావిశేషశ్రవణాగంధభరితాంత్య కౌరటారికి
తాశేషవిద్వజ్జనులెల్ల రివెంకసామాత్యతనూ
భవలింగయ్యమంత్రిప్రణీతంబైనసరసానుధ్యవృత్త
రత్నాకరంబగు లక్ష్యలక్షణ లక్ష్యం గంబ నిబ్బం
ధంబునందు ద్వితీయాశ్వాసము॥ యా యాశ్వా
సమున॥ ఛం॥ ౧౭ ॥ వృత్తంబులు ౯౮॥ శ్రీరామచంద్ర
పరబ్రహ్మణేనమః — శ్రీమాలకొండశ్రీలక్ష్మీనృ
సింహపరబ్రహ్మణేనమః — శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మ
ణేనమః॥ — శ్రీహయగ్రీవాయనమః॥ శ్రీరమణీ
హృదయేశ్వరకారుణ్యాసముద్ర సుజనకేళాప్రగమ
సద్వైరపరాత్రమరిపుజయ। సారసభవజనకమా
ల్యశైలనృసింహా॥ చిత్తగింపుము తృతీయఛందంబునం
దు యిరువదియక్షరంబులుపాదంబుగా
వృత్తంబులుపుట్టెనందు ఉత్పలమాలయను

వృత్తం॥ భగణముగణము నగణము। భగణద్వయ రగణ
లగములు పాదంబువళుల్ తగలాంఛ్మదిపై నిల్చిన। అగు
నుత్పలమాల్యపద్యంబు జనాధా॥ లక్ష్యం॥ శ్రీనరసింహ
మూర్తిపదచిత్తముచేయుచు
వినుల కెక్కమౌనతని వింతకథల్విని సంతసింపుచుర్
నేను ప్రథయంబులూనిబహునిష్ఠను ఉత్పలమాల
వృత్తముల్। యూనితహోరమ్మై వెలయుమాల్యగిరీశున
కిత్తుభక్తితోడ్॥ అందుమత్తేభవిక్రీడితయను వృ
త్తం॥ సగణభగణంబు రగణంబు నగణము
నిల్పి। మగణయుగణంబు వహయు నుమరియు
నిల్పిమెలవళియుసుపదయూదయూదదెజ్రిల్।
చెప్పనని యుమత్తభచెల్లుక్రీష్ణా॥ లక్ష్యం॥ ఖాద
శాస్త్రమతుద్మయుముగడ్ లక్ష్మీశుడ శాంత్తముల్
కేలలర్నోదలవచ్చినిల్చి శుభముల్ గల్పించి యా
యింటిలో। విలసిల్లంగని వెల్లుయూతడుచుర్
విఖ్యాతిమత్తేభముల్। యేలయిన్రబైదమాలి
కొండవారికిడ్ ఇవ్వ ధర్నం సిద్ధిగ అందుభం
బుత్గ్గమను వృత్తం॥ అలగణ భగణ నగణ
యునలిలతముగ భగణ రగణ సగణము
వహముడ్। మెలగునుసూర్యుల పై యలతివిలాళ్ల

ధరను ఖులగవృత్తము కృపాబ్ధి॥ లక్ష్యం॥ వగ రయులటి వెలు
గుణేంద్రుల భవ్యసద్గుణా ధీరతేర్। తాగలవల్లభు తెళలుగ
ళ్ళినతుండ మండలమూర్తికిర్। తగినపానుఘ్రవలెనయా
ఆడులు బ్జ్యను యిచ్చెదర్। మగణమంగల భుజంగ
మాలికాంతరమెశనర్॥ అందు అంబురమను
వృత్తం॥ రరగనాలుగు భగణములు పైవిధ కవ్రలు। వపా
నిరగణంబు నగణంబు వసము నిల్పి। కడియు పదము
ఉయుతి చేర్చి కావ్యములను। అంభు జరుహాయప
లుకు దుర్గనాభా॥ లక్ష్యం॥
వాక్చ నగట్లిగా పారి దల్పెదర్। పాయనిదు గుణదా
సంభ్రముల్ యెడబాప్ర సద్గురుడంబునె శ్రేయము
లొసగెదనే యంబ్లురుహాంబిదిచేరి భక్తి నియిచ్చె
దర్। మాయెడ సత్వంపగల్గిన వెల్వ నియా
లికొండెనిన్స్ సింహాతెర్॥ అందు ఫ్రతయను
వృత్తం॥ నగణము భగణద్వయమును। రగణము
సగణములు రెండు లగముక్తి టియుర్। తగు యతి
రుద్రుల పైనిడ। బిగియగు బరఫ్రతంబు పృథివినాథా।
లక్ష్యం॥ భైకనకాద్రిగూర్చి జగంబుల
కు సురేంద్రపద్మభవుల్ సుతింప శ్రీతరు

శికలాపరమాత్మ్యమహీంధ్రనామముల్ జైరినవాడ
శ్రీకరయుమాకగునిచ్చెదవేలుగర్ బరఫ్రతవ్ర
త్తముర్॥ అందును ప్రభాకలితతరుసవృత్తము
నగణము క్రొటితగు రెండు జగణములును
భగణ రగణము సగణంబులగము నిల్పి।
యతియు సూర్యలపై నిల్పవలయు సుందరా!
పద్యము ప్రభయ॥ లక్ష్యం॥
యనవియు బవిత్రయలందు నిలర్పయులంబునె।
వానయయు లొసగెదను వాన్నవాన్నవాండ్ బువేల్పవం
బును । యును జవ్వ గాదిపతి మాపెరుమొయగు
మాలికొండె మరిలిఖ్బిశ్రీధర నైకానిల నల ప్రభా
కలిలాక్ష్య వృత్తము లెస్సగర్। ఖండంబులు ౧౦॥
యు ఖండంబున చెప్పిన వృత్తంబులు ౬౪॥ ప్రస్తి
తి ఖండంబులయందు ౧౧ అక్షరంబులు పాదం
బుగా ౧౦౬౨౧౫౧ వృత్తంబులు ప్రస్తు నందు ప్ర
స్తరయను వృత్తం॥ మగణ రగణము భగణ
ము నగణము యగణత్రయంబు కాలంబులు
లులర్। తగు నగముల గిరులందుల ఘనతం
దనుప్రస్తర నగణాక వాలాబ్ధి కృపాబ్ధి॥ లక్ష్యం॥ భూ

భూమీశుఁడు భవనాముఁడు ప్రరపారవినుతుఁ డిభ్యోగి
విద్వేషవాహరుఁడు। శైౖలయా బ్రాంగ్నుఁ డయుతెండుఁడు
శతమష్ట్ర సహాశి చంద్ర సూర్యాగ్ని నేత్రుఁడు
ధీయుండుఁడు దేవదేవుఁడు త్రిభువనలయిత్రుఁడు దేవకీ
ప్రత్రుఁడుండెడు। శ్రీయాల్యాద్రీశుకేత్యుఁడు స్థి త
రమతిలోఁ జెల్వుగఁ బ్రస్ఫరించుఁడు॥ అందు చంప
కమాల యనువృత్తము॥ నగణము భ
గణము భగణము జగణంత్ర యయము

మొదటిసంధింబ యతిఁ। సూగన
గపదిపై నిల్పిన। తగుచంపకమాల యనగా
యరసా తెప్పు॥ లక్ష్యం॥ సురవృద యూ ద్విమల్యే
నతి సుందరయాశ్రికి నిబ్బెత్రెుకై దఁ। తరుబుగ
ఫలప్పినంత్యే అతదానుయు కైవటికంద

జెయగనూఢ్యలపై తొల్లగముభక్తిని చం
పకమాలవృత్తిఁ యయుఘ్న నయూలెకొం ద్వితనతి
స్థల్లగనిల్చిన శ్రీరమేశకునం॥ అందు
యనువృత్తం। నగణము లునాల్గు యగణ
ము లగణము యగణంబు నిల్పి లగన
శ్రీమయుఁ॥ మూపదభక్తిఁ। మదిబంత్తిన

శ్రీయుచు గూండెద శ్రీమాల్యాద్రిశానందముతోడఁ॥ అందువనమంజరియ
నువృత్తం॥ నగణము జగణత్రయము ను। జగణము భగణంబు రగణ సం
యుక్తంబై। జగి గూను పదునాల్గు ఇంటుఁ। నగణము మంజరికి నిరీశుని గాల్లు
చయిన్నైదఁ వనమంజరిఁ॥ అందు మత్తేభమాలయను వృత్తం॥ నగణము
జగణము నగణము। జగణము నగణంబు జగణ సగణము లివియుఁ
తగనిల్పినయతి పదిపై యగు నదిమత్తేభమాలమువృత్తమంబురుహోక్షా॥
లక్ష్యం॥ స్థిరమానునాత్పలశశాంకశ్రీ షష్ఠ్యు తల్పసుష్పలతిత్రుఁ। తరుణెం
దుమండలయుగా క్రూతామరస భృ శైౖవబరణుఁ। పరిపూర్ణసద్గుణ
చరిత్రభక్తజనగవాకల్పతరువుఁ యిటపైనమాల్యాద్రిగిరీశా
కిత్ర్యుఁ యతేభమాలవృత్తపదముఁ॥ అందు తరళ్లంపా తయనువృ
త్తం॥ భగణము నగణము ... భగణంబుగల
దు నగణము రగణంబు యతిసూర్యపై నిడ। తగునిది తరళ్ళోతం
బుదై త్వధ్వంసి॥ లక్ష్యం॥ దాసజనములవేల్పు యతతనిదండమును
నిడుదెప్పదుఁ। తోసముల తుజనవేని పదముల తోయమున దగ
దాగుచుఁ। గలగినమాల్యగిరికి నిదానుడని భయభక్తితో
వ్యాసమునుతుతజైదనుబహువాంఛని దిర తరళ్ళంపా తఁ॥
ంయుగము నగణ. భందంబులు ..యీభందంబున చెప్పిన వృ
త్తములు ॥ ఆకృతి భందంబునందు ... శెంచు అ
క్షరంబులు పాదంబుగా ౪గఁ ౮౩౦ వృత్తంబులు పుట్టెనందు మహో
గ్గరయను వృత్తం॥ సుగుణ నిధి విసుత నగణంబు తగణ

యుగము। నగణంబు తగు రెండు రగణములు

సంక్షిప్త గోత్రముల

పరధనహారులుర్ బంధులై శ్వర్య గర్వుల్ । ఖలులుర్
రాజన్యులు కాశరము లెదు ను గురు ఫై క్షేటి నిల్వవళులు కొందిగని
ల్లుర్ । గరిమెను సూర్యులపై యతి । చిరము గమానినికి నిల్పి జెల్లు
మాశ్రుఘ్యా॥ లక్ష్యం॥
పెంపు నతుర్ వదివెంబ్లు బిచ్చిన మిత్రు నతుర్ నీలిచెరింబు నిశాచ
రుత్తైలని నీరధి జాంబ్రినర్ నెవరికిర్ । ధాటిగత్రే టుల నతా టుకి ద్యం
చినధాత్రి విఖండగు ధన్యు నతుర్ ॥ మాటికిని స్తై
నివృత్తము మాల్య నగేశుని ముంబ్రుకిదిర్ ॥ అందు తురగమనువృ
త్తం॥ నగణములు నాలు నగణంబు జగణ యుగము । ఖరగగు
రువక్త్రురంబులకితి పాదము నసు । నిల్పి పదునాల్గు పై యతి నిల్పి
శనితురగవృత్తయు యిది దీ తెయు॥ లక్ష్యం॥ ఘనుల
కెలికి నగణము తిరి తురగంబు పై రిటి వృత్తయుర్ । యునగవిచి
రిపు హరునకిది తగు నంబు శ్రీ హరి కిప్పె దర్ । వినయు పరుడుగు వే
ల్పు మాకల వెల్పిగర్ । యునవిచి గలమును జుహరియగు మాల
కాంతమే శుఘుర్ ॥ అందు మృగనాభియనువృత్తం॥ నగణ
ములు నాల్గు జిక్కి లిటి నగణయు జగణ త్రయంబు సద్గణ
పై కలిటి । తగనిల్పి విశ్రమంబు లగు । నగరిస మూల్ యాద నుమృగ

నాభి కిత్రు పశ్చా॥ లక్ష్యం॥ వివిధ సురగణవిహితుండు బ
హరిపు వీర హాస్తిమ్మ గేంద్రుడుర్ । పవనవరసుత భజ
నుత్రిభువన పాలితామ్ర సేవ్యుడుర్ ॥ తేవనముఖ ము
గగల్గ ననుబును వృను దుమాల్యగిరీశుడుర్ ॥ నవకే
ముగతన నుదురుకగులయ్య గనాభివృత్తము యింద్య
॥ అందు భద్రకయనువృత్తం॥ తే॥ భగణము రగణము
నగణము రగణము నగణంబు గలదు రగణము న
గణంబుల గురుల్ సూర్యాంటను తగు యతి భ
ద్రకయునందు దశయుఖి దమునా॥ వీరనృసింహయం
డుద్దండ గలండు నీవహని జా ఘ్నముంబు రిపుడుర్ । తారు
లు బల్క కౌపము నదారుగ ఖర్ వము నంబులుట్టి శాత్రవసు
లుర్ । ధీరత బారి బిరాత్రుసు నిద్యం బిదేవగణముల్
ముతింబు యిస్తై దర్ । చేరి నమాలె కొండ హరికి ట్లు బె
ల్పుగను భద్రకంబది ॥ ఛందంబులు ౧౧ ॥ యీ
ఛందంబున చెప్పిన వృత్తాలు॥ ౨౪౭౮౪ ॥ విస్తృతి ఛం
దంబు నందిరువది మూడక్షరంబులు పాదంబులుగా
౮౩౮౮౬౦౮ వృత్తంబులు పుట్టినందు అశ్వలలిత
యనువృత్తం॥ లక్షణం॥ ఆటువెలది॥ నగణ జగ
ణ భగణ జగణంబు భగణంబు జగణ భగణ
లగముసు గురులైన । తేలి జనంబు విడి యతి
పదిమూట । అశ్వలలితము నసునంబు జాతెయు॥

లక్ష్యం॥ గరుడవిమాను డైతే బుబని దేవతం ఉలితులంజం
పైలోనేము లక్ష్మీ కరము గరుడేలు దైవమని పెంపుగల్గవలె
నంబు నిత్యయు మహాగుణుతరమై భవంబు గలమాల
కొండనరసింహుడు డెప్పు ఉకు ముల ఉదిలు రంగవెతా రఘ
ళి యుక్తైదశ్వలలి తాక్ష్య విత్తము దియుర్॥ కవిరాజిత
విరాజితమను వృత్తం॥ భువి నగణంబు కటి జగణం
బులవి రళి ముగనారువహము నందొంకటి డు బుర్
యువి రసయత లిచ్చిన కవిరాజితవిరాజితం
బుగాం ఉదు రులక్ష్వా॥ లక్ష్యం॥ రవి నిభ వెల బహారం
జితమో। కవిరాజవిరాజితవృత్తము శ్రీ। ధ ప్రునతు
నిర్జరదాసుడనై కవిధ న్యులు మెచ్చగ ధా(ఱి) నిమె
లవిరళి యం దుబు భాగ్యము లంగ్రియు
వెంచ్చుగ నే లుదయర్॥ అందు పద్మనాభయను
వృత్తం॥ తగణంబులారును మెక్క టితగు నెంక్కటి
గగము నిలువ తపసులయాదర్।

విష్ణుసత్వాదనాళ
కమలజ్జైచర్ భూతుండనై బుర్। ప్రేయాను సత్యం
దనై నిత్యయు క్ మమత్వకెట్లుంబ కొల్లాంగరాజెన్న్య
పాలై। రామాయను సోమాల్లాసుడైన ఉటి దేవ్యంతుమం
మెంప్పుడుర్ అద్వయంబుర్। శ్రీమంబు తాకెనెమా

మాల్యా(డి) లక్ష్మీ॥ కు శేవింఫ్రచుర్ పద్మనాభం బుయిత్తుర్॥
భందంబులు ౧౨౩॥ యిభందంబున చెప్పినవృత్తాలు ౧౩౪౬౪
సువృత్తి భందంబు నద్దిరువది నాల్గక్షరంబులు పాదంబుగా
౧౬౩ ... ౧౬ వృత్తంబులుప్పట్టె నందు సరసెజ
సువృత్తంబు॥ నగణయు తగణయు
వేదసంఖ్య నానాటుంక సగణం బూని నిల్పి విశ్రయం
బుటు। తగు కెమలఋశ్రై లయుక్తి దాసరని జయుర్॥ కాళం
దహ్యాల్ళ ళియిశాలుర్ కమలెఖమ ఖేసుర గణనుత
చరణాన్॥ భూలోకాక్ష్యర్ నిలనింభాంగ
దళుర్। బాలాంబుజ ప్రేక్ష్యర్ శ్రీలలకేశర్
ఫ్ఫులకపతిశయ మనిభయహాముగనే। దావాభక్రేర్
మాల్యగిరీశుర్ సతతము గొల్లు సరసిజయిదు
దుర్॥ అందు కౌంచ్చుపదమను వృత్తం॥ భగణము
మగణము సగణము భగణము నగణ త్ర యం
బు భళియగణంబులో। ఆగుపదిపైన గయులపై
తగుయతులిడ కౌంచపదము దశరూపహరి॥ లక్ష్యం॥
విసుల కీర్తిం బొనని యిహ్యదయములను విలశిలు
చుండర్॥ భూనుత కౌంచ్చంబైన పదంబుర్ భువి
కవిజనములుపాసగునగ్గర్। ఫ్రానినృసింహాధ్యన
యుచేశ్చరుఘడు కేలుమయు బారయుడంబుర్।

వేనిచేమాల్యా(ద్రి)శు పదంబుల్ నిజమునయసమున నిలిషి
భజింతుర్॥ అందు తన్వి యనువృత్తం॥ భగణము తగ
ణము నగణము, సగణము భగణద్వయంబు సం
ఖ్య లింతంబై। నగణము యగణము నిలుచును। తకు
యతి పదమూడు నిల్వ తన్వికిన్వృత్తం॥ లక్ష్యం॥ మేలు
గమాకుర్ హితవ్రు గభటిదర్ మాదయకైనను
తగుదునునంచు(ద్రో)ర్। యేలయు త్రిపష్టా బ్బాత
నరహరి ప్రాయుంద్ధిరవల్లభరిప్రుమయద్రైనర్। బా
లునిరక్షించ్చినహరిననిమాపాదసరోరుహాయు
గళము గొల్చుర్। బాలుగమాల్యాబలపతి
యతి రాఘ్పం నుర్)తతన్వినిశుభము నగైకో॥ అం
దు(శ్రీ) యనువృత్తం॥ ౩॥ భగణయగణద్వయ
ము ను నగణము యగణంబు మాదన యయ
గము దుర్। యగణము లంబునవి।(శ్రీ) యు
గుపదునాలుగిం టి(శ్రీ)కిహంసాంబు జాక్ష॥
లక్ష్యం॥ నవదపరాజంబుల్ ప్రాద్దుమతిలో
నిల్పర్ సము(ద్రు)ండుయ ద్దుయ లక్ష్యం। ద్దాప
రయుప్రుణ్యాంధుకైవల్యమునకుర్। యా త్ర్యం
బు సంసారదావాగ్నుబాతర్। లోపదదు।యా
ల్యాగవాంబున ను(శ్రీ) లోలుంతనై యున్న

లక్ష్మి శనీవె। పాలదనుబునెరంమ్ముయం నా)ను యడి
గారక్షింబు(శ్రీ) వృత్తమిప్పైనుమాకర్॥ అందు అష్ట
మూతిర్ యనువృత్తం॥ యగణము నగణము
తగణము సగణము రగణంబు భగణజగ
ణము యగణంబుగు తొమ్మిది వెంనిమిదియర్
బిగియె యతిష్టమూర్తి పెంపొంగు త్రిపష్టా॥
లక్ష్యం॥ పారావారనిలయపుభవవరుర్ పం
క్తి జాక్షుర్ పరమతారణశీలుర్। నారాబాం
చిలజస(ద్ర్వ) జజనపాలర్ సదాబానవదనుర్
బులరాన్వా। ధారానాభవసిటర్ మాల్యాగి
రివాసుర్ హరిస్నేశ్రైదమదిర్ శుభ పెంపొంద్దర్।
శ్రీరీదారము తిజుంధర్ తిరుము గర్ అష్టమూ
ర్తిర్ ధృతగతిర్ వృత్తము ద్దర్॥ ఛందములు ౭౪॥
యా ఛందాన చెప్పిన వృత్తాలు॥ ౫॥ అభిప్రాత
ఛందంబునయిరవదైదక్షరంబులు పాదంబుగా
౩౩౫౫౪౪౩౭ వృత్తంబులు ప్రుట్టినందు బంధుర
యనువృత్తం॥ నగణములు నాలుగాంత్య టి
సగణము భగణము లమూడుబాలంతగు
రువుర్। తగు పరహరిదిప్రిపి(శ) ము వృత్తము
నకు హరిహాయనెయాం॥ లక్ష్యం॥ దశరథపతి

తనయుండగుచు యాతావశేయుజ్ఞయుతా చిదయర్।వ
సుధనుయునివరువనితతు మునిచేవచ్చినశాపయు
తీర్చివేసెర్। యుగవిసగు ఇుదగుదొరవిలుగోని
విరచెర్। వేగమె గీతనునైకొనుటర్।మనలతేయుత
తేనియనసునతలంపుర్ మాల్యగిరీశునిబంధురతర్
అందుభాస్కరవిలసితమనువృత్తం॥ ఆటగీతి॥
భగణనగణజగణయుగణంబు భగణంబు
నగణయుగమునిల్పినగణమొక్కగురువు జేర్చ
యతియుకెదకతవదయుటి।చెల్లుభాస్కరవి
లసితతువృత్తా॥ లక్ష్యం॥ యుత్తిపదయుగనుజే
ట్లులనేసుర్।మోహాధయువరుదగుటతు
యుజ్ఞనా।   లాందవతెబుహు
భవపాశారిక్తుడునకుటిదియెట్లు లుమాల్య
ద్రీశుడయియు మదినిలిచి సమోలతభక్తిగ
లుగదయశ్రీ యుయుచాలుర్ భాస్కరవిలశి
తమనువృత్తము పదములర్॥ అందుసాధ్వియ
నువృత్తము॥ భగణము నగణము జగణయున
గణయు సగణంబు తగుసు నగణద్వయముర్
భగణయు గురువుయునుహారి।జగివగురుఘు లం
డుయుతులుజెందుర్ సాధ్విని॥ లక్ష్యం॥ ధీరతదయ
గలదివ్యుండవనుచును దేవసవలసురదేవహాత।

సారసభవభవసంస్తుతపదయుగసాధ్వియనదగు శాం
దమిది। పూరిమిమదినినుగొల్చుచుయెసగదకోరికెల
లరనగబ్బసదె। మకరజనకవరమాల్యశిఖరమున
యుంద్దిరశుభకరమారమణా॥ ఛందంబులు
ఇయాఛందాన చెప్పినవృత్తాలు ౩౧౬ ఉత్కృతి
ఛందంబునందు యిరువదియారక్షరంబులుపాదంబు
గా ౬౭౧౦౮౬౪ వృత్తంబులు పుట్టెనందు భుజంగ
విజృంభితమనువృత్తం॥ మగణయుగళంబుతో
తగణంబు మరియు మూడునగణములొకభసగణంబు
లగము లమరబరపియెనిమిది తొమ్మిదిపైని యుతులు
యిడుభుజంగవిజృంభితంబిదిశేషా॥ లక్ష్యం॥
నాయిదునిత్యాకర్ణింబుర్ నయయుగలుపుయు
యిదునంద్రనాద్యుతభైరవా।భూమిశాస్త్ర శ్రీ
గోవింద భుజగిరిపురగమనరుణిభూషణా శ్రీ
తభైషతా। సావియీ శ్రీపాదాబ్జంబుల్
నవినయముగనాలుచుచు సంతతంబుచునేని
ద। శ్రీమాల్యద్రీశా మానితర్ స్థిరపదవితేము
దరిని శ్రీ భుజంగవిజృంభితం॥ అందులాక్షే
యనువృత్తం॥ భగణమొక్కటినగణయుర్
తగునునాల్గుభగణనగణంబు జగణం

బులగమునలదు। బరసు గిరి శైల రసయుల పై నియతి లలి
గసను లాక్షణికవిధంబు జాతెఱు॥ లక్ష్యం॥ మానవ
గవలిమహిని తండనంగ్న సుమాల్య శిఖరమణికమంజిర
మా। మానసహార శతమప్పయుషిసురహితమంద
రనగధర మాధవ నీవాసుత శుభగుణాలలితుడవని
బహులక్షణికయుతమలు సలాక్షణికయాకైనను ని
జములయలమనిష్ఫలమని యిప్పరగ్గకొని యుష్టయ
తోడర్॥ అందు మరియ జను వృత్తం॥ ఆటుగతిఉ
సగణం జగణం నగణం సగణంబు నగణంబు న
గణం భగణం నగణంలగము నిబ్బు మెని యదింటు
సూతలెయ యే దింట రెండు నను। మల యతియుని
యతులుగల వృత్తి పద్యం॥ — లక్ష్యం॥ ఘనమణి
కాంచన ఖచిత గృహంబుల కనకవిలదరులుకల
గుహాలర్। దనరెడు శైలయుతనిలయంబుగలత
పసిజనంబులధనయుగు మాల్య నగనృసింహు
డు లలితుడతలంచు మలయ జయమునిష్పదలఘు
వనరర్॥ అందు మంగళమహాస్రీయను వృత్తం॥
క॥ ధరణి గణం జగణం సగణంయు। సరి నగణంమ
భగణం జగణం సగణంయు సగణం బుప్పిదగగ
మిది యతులర్ వసు గిరుల నుమంగళమహాస్రీ

కని తగు వృత్తి పద్యం॥ లక్ష్యం॥ సాగరముపాల బిబులం సాహా
సముల తోడ తన సాయకేమ ఖింబుసనువాధిర్। వేగము
దిగ్గించి చని వేల్పులను అంప్పరితాలవిరుడగు పంక్తియు
ఖలాపుర్ ఫ్పెగదవిశ్రీయయమునప్పెందిజనకాత్మజ
తో పొంక్తయగవచ్చు బటు నిలిచెర్। మాగురుడు గైకొను
ము మాల్యగిరివాసుడిదె మంగళమహాస్రీయను వృత్తం॥
ఛందంబులు ౧౯॥ యీఛందాన చెప్పిన వృత్తాలు
నాలుగు॥ గద్య ఇతి శ్రీమార్కమాలకొండ నృసింహప్ర
సాదలబ్ధకవితావిశేష శ్రవణానందచరితాం తత్త్వ:
కరణకృతాశేష విద్వజ్జన। వెల్లటూరి వెంకనా
మాత్యతనూభవలింగయామాత్య ప్రణీతంబైన సర
సాంధ్రవృత్తరత్నాకరంబను లక్షణలక్ష్య ప్రసంగం
బగు ఛందంబునందు శేషయానా శాపసయు॥
సంపూర్ణము। యీ యీ శాపసఛందంబులు ౭కి చె
ప్పిన వృత్తాలు ౩౪=౪ అందయును యీరువ
దారగు ఛందంబులకు లక్షీ నల్లి సమ వృత్తంబుల్।
పొందుగరచియుంచితి శుభమందిర మామాలకొం
డయను జనృసిహా॥ — సమపాదఛందంబులు
౨౯ చెప్పిన వృత్తంబులు ౧౪౨ — ॥కే — సు
వృలకు వింనమ్మ్యైదప్రకేలంబుగవాసయతు
లకు రగిన గణంయులువకేలరతప్పిన గూర్చితి।

నికేరంబుగమీఱునన్నునేరములవిడకేను॥ ——
యిరువదియారగుఖండములలోదిగవినుప్రస్తరింప
నందుజనింప్బుఁది। తీరముగవ్రత్తములలవిశ్రోకర
ముగగద్దౌక్తములలసంఖ్యగలదున్న సింహా॥ బిత్త
గింద్రము॥ సీసమాలికే॥ వెలయుచుసెకొత్తెరవ్ర
ద్ధియై వృద్ధ్యత్తములఖండంబులందునసంభవిం
చు। వైకెటిరెంతగుశెంటిఫైనరనాల్గగుజంటిని
ల్గుమూడనుబల్గునాల్గవంశు। పదహారుయెనిం
టిబరగుమప్పదిరెండునారిటిరువదినాల్గార
నైకటి। సూటుద్వద్దెన్మిదియెటెన్మిదిదియంది
నలరుమునూౖటుపదారుగలశ్రు॥ యెనో
టిపంత్రెండుబూనులకొయ్యదిలుందువేయి
నిర్వదినాల్గువెలయువవిడి। పదకొండుకొ
ఱుకేల్లైనల్లదినియదిపంత్రెండిల్టినాల్గువే
ల్పైననిల్ప్రు। తొంబదారగువేక్క వేంబడి
నియదివేలనూటిత్తాంబదిరెండునాడిగలశ్రి
పదమూటినవయూదపదహారవేలయేడు
నూరులపైనర్వదినియిదిగను. నలరపహా
రించినర్వైదువెల। దారయెనోవముప్పదియూరు
కృవన్నా॥ లఘ్వం॥ పంబపాదగతి॥ వెలనశేషది

పాడియనులక్షముప్పదిరొక్కవేయిడెబ్బదిరెండునువెలశియుం
డురెండులక్షలనరువదిరెండువేలనూటనలువదినాలు
గులేటుమగురు ప్రందుపదునెన్మిదగుఖండయుం
డునేర్పరప్ప॥ ఆరయపంద్రొమ్మిది నైదు
లక్షలగునయిరువదినాల్గువేలగునరెంటనూ
రలెనబదియెనియదిజేరినిలుచు। నిజముయాసం
ఖ్యయూ లబ్ధి నిలయున్నహారి॥ క॥ మెప్పన
పదిలక్షలనలుబెయనియది వేలగునుయేరయె
నూఱుదగద్ది। జానుప్రయలెబ్బదియారునుగ
నుయిరువదిఖండయుంఘనంబుజదరాతెలు॥
తేటగీతి॥ యిరువదేనులక్షలముబ్బదియేడు
వేలనూటయాబదిరెండునుతేటగీతియగును
వినుముయిరువదియొకఖండములననునిలుచు।
పరయుపావనమూ లబ్ధి గిరినన్నసింహా॥ గీ॥
నలుబదొకలక్షలతొంబదినాల్గువేలవనము
నూర్తిటినాలుగుబరబుబంద। రమూని
ర్వదిరెండుఖండములయందునిత్యపై భవ
మాలబ్ధి నిలయాన్నహారి॥ కందము
యనబదియూడులక్షల। యెనబదియెనియదియు
వేలమెపంక్తయుపై। గణనానూటెనియదియు

ఘనముగ నిరువదియు మూడు కేముల దశా తెప్పు
క॥ యులయి సెకకోటి నరువదియేండు లక్షలం దుతె
ల్లిరి వేలందు మూడు। కెండు నూరులపదవారు
నింటుసంఖ్య తెలుగు నిరువది నాల్గింటికంబుది
నేలా॥ మొనసి యిరువదియేనిం త్తుయూ
డుకోట్లు। యుప్పదైదు లక్షలులు యు
వేలయు మేలరినా లుగు వేలు గలిగి।
యుం తన నూన్నెటియుప్పది కెండు శ్రీ
వాణ॥ యిరువదారగు ఛందయందె లయి నా
రుకోట్లు తెమ్మది యొకలక్షకొమ్మరయి గలు
వేలయు యొనబది యొనిమిది వేలయి ర
కలుగినా నూటిన నాలుగు కేయుల నా
ఖా। యీ కిలని రువదారుగపేరియు ఛంద
ములయుందు పంచి నరెక్షల్। ధీరవర
మెవంతో వాయిని। శ్రీరమణమూలె
కొండ శ్రీనరసిపా॥ లక్ష్మయగునునర
య్యగేం దాం॥ పైతెటి దిశెశైనరంగ
యినం మెదుతెకోల యుతం బుతెన్న
య్యైనినందు నెుకటి తెలయు నెుండిం పనం
దిష్టయు నునునయు యొన్నసగన్నసి.
హా॥ (ప్ర)స్తారం బాలుననర్వగురుళ్ళలిది

లాలితమగు గురుళ్ళ మొదల్పు గలిగి॥ శ్రీర
లగుమహశ్రీ శేషయ్యవరు॥ శ్రీరామకృష్ణ వ్యాప్తి
ణానము సూత్ర శ్రీ —— వృత్తప్రస్తారము

౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦
౨	౪	౮	౧౬	౩౨	౬౪	౧౨౮	౨౫౬	౫౧౨	౧౦౨౪

౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬
౨౦౪౮	౪౦౯౬	౮౧౯౨	౩౨౭౬౮	౩౨౭౬౮	౬౫౫౩౬

౧౭	౧౮	౧౯	౨౦
౧౩౧౦౭౨	౨౬౨౧౪౪	౫౨౪౨౮౮	౧౦౪౮౫౭౬

౨౧	౨౨	౨౩	౨౪
౨౦౯౭౧౫౨	౪౧౯౪౩౦౪	౮౩౮౮౬౦౮	౧౬౭౭౭౨౧౬

౨౫	
౩౩౫౫౪౪౩౨	యీ ఛందంబులు ౨౬ కిన్నిప

ళిసమ్మ లొత్తాలు ౫౩౪౨౧౭౭౨౬ తెలుస్య
౫౩ కోట్లు న్య ౪౨ లక్షలు న్య ౧౭ వేలున్య
౭ నూర్లు న్య ౨౬ ఇరువైయారు

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః॥ ——
శ్రీహయగ్రీవాయనమః॥ ——॥ వరమాలెకొం
డెనరసింహా॥ కెరుణానను రచియింతు నాంధ్రనెవి
జనుతెల్లకే। సరసాం(ధ్ర)వృత్తాన్న తరమునివెంబ్బుగను